

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Педагогічний факультет
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи Н.В. Михальченко
30 серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ У
ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Ступінь бакалавра
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма Початкова освіта

2023 – 2024 навчальний рік

2

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання фізкультурної освітньої галузі у початковій школі» для студентів спеціальності 013 Початкова освіта

Розробник: Лісовська Тетяна Адамівна, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент Лісовська Т. А. (Лісовська Т. А.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол від «29» серпня 2023 р. №1

Завідувач кафедри Якименко С. І. (Якименко С. І.)

«29» серпня 2023 р.

**1. Опис навчальної дисципліни.
Денна форма навчання**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів–3	Галузь знань <u>01 «Освіта» / Педагогіка</u>	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання	Спеціальність <u>013 Початкова освіта</u>	<i>Рік підготовки:</i>
Загальна кількість годин – 90 год.		4-й
		Семестр - 7
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,8 год. самостійної роботи студента – 8 год. http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь бакалавр	<i>Лекції</i> 18 год.
		<i>Практичні</i> 30 год.
		<i>Самостійна робота</i> 42 год.
		Вид контролю: іспит

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 40 год. – аудиторні заняття, 50 год. – самостійна робота (33% / 67%)

Передумови для вивчення дисципліни: «Основи медичних знань», «Педагогіка», «Загальна та вікова психологія», «Анатомія та фізіологія дитини», навчальна практика, виробнича практика.

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів.

Очікувані результати навчання:

- уміння аналізувати знання про сферу освіти, сутність, зміст і структуру освітніх процесів, володіти системою знань про історію та сучасні тенденції розвитку педагогічних концепцій і предметних методик;
- уміння аналізувати сучасні освітні технології: сутність, завдання, класифікація, практична значущість; методика організації індивідуальної, фронтальної, групової форми роботи з учнями; нетрадиційні методи і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; вимоги до організації різних видів занять; уміння здійснювати самостійно-пошукову роботу; користуватися сучасними методами навчання, як складовою психолого-педагогічної компетентності вчителя початкової школи;
- уміння використовувати інтерактивні методи викладання; розв'язувати психолого-педагогічні ситуації;
- здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових лініях зокрема;
- здатність обирати оптимальні методи та засоби фізичного виховання з метою подальшого розвитку і вдосконалення фізичних якостей, формування рухових вмінь і навичок дітей дошкільного віку;
- уміння застосовувати у практичній діяльності знання із нових педагогічних технологій, використовувати елементи інноваційних методик під час викладання дисциплін початкової ланки освіти.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

- здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо;
- здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих;
- здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів початкової школи.

II. Спеціальні (фахові).

- Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових лініях зокрема.
- Здатність обирати оптимальні методи та засоби фізичного виховання з метою подальшого розвитку і вдосконалення фізичних якостей, формування рухових вмінь і навичок дітей дошкільного віку.

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу – формування професійної компетентності майбутніх учителів початкових класів у сфері вивчення питань методики навчання основ здоров'я і фізичної культури в навчально-виховному процесі початкової школи.

Завдання курсу:

- формування у студентів комплексу спеціальних знань у галузі методики навчання основ здоров'я і фізичної культури;
- розвиток теорій фізичного виховання та основ здоров'я, методик їх застосування в освітньому процесі у початковій школі;
- вироблення умінь застосувати набуті знання у практичній діяльності в умовах освітнього процесу початкової ланки освіти.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.

Тема 2. Фізичне виховання як суспільне явище.

Тема 3. Основні методики дослідження теорії фізичного виховання.

Тема 4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку в працях педагогів минулого.

Тема 5. Становлення системи фізичного виховання.

Тема 6. Основні завдання фізичного виховання учнів в початковій школі.

Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання учнів.

Тема 8. Фізичне виховання дітей шкільного віку

Тема 9. Закономірності формування рухових навичок у дітей.

Тема 10. Принципи і формування особистості в процесі фізичного виховання.

Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам.

Тема 12. Елементи гімнастики в навчанні дітей фізичних вправ. Види гімнастики.

Тема 13. Загальна характеристика фізичних якостей особистості та методики їх удосконалення.

Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку молодших школярів

Тема 15. Вправи спортивного характеру в ЗДО.

Тема 16. Урок з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання молодших школярів.

Тема 17. Планування роботи з фізичного виховання школярів.

Тема 18. Позакласна та позашкільна робота з фізичного виховання.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання

Тема 1. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.

Предмет та основні завдання курсу. Характеристика основних понять («фізична культура», «фізичне виховання», «фізичний розвиток», «рухова підготовленість», «фізична досконалість», «спорт»). Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами. Природничо-наукові основи курсу. Функції фізичної культури.

Тема 2. Фізичне виховання як суспільне явище.

Фізичне виховання як суспільне явище на етапі розвитку людського суспільства. Період розквіту родового суспільства. Необхідність передачі життєвого досвіду у застосуванні предметів праці та бойових дій підростаючим поколінням. Новий напрямок фізичної культури – лікувально-профілактичний. Застосування засобів загартування організму, гігієни, організація активного відпочинку тощо. Середина XVIII століття – період створення буржуазних суспільно-економічних відносин, активізується розвиток фізичної культури. Проблема здоров'я людини в сучасному суспільстві.

Тема 3. Основні методики дослідження теорії фізичного виховання.

Основні методи наукових досліджень у галузі фізичного виховання. Сутність педагогічного експерименту. Період з другої половини XIX століття до 1917 року характеризується створенням теорії і методики фізичного виховання як самостійної наукової та навчальної дисципліни. 20-ті роки XX століття – етап творчого відбору історичної спадщини соціальних та біологічних наук, синтезування її в нову систему фізичного виховання дітей, молоді та дорослого населення країни (В. Гориневський, В. Ігнат'єв, М. Семашко).

30-ті – початок 40-х років – видається значна кількість науково-методичних публікацій з фізичного виховання школярів, з гігієнічної гімнастики, військово-прикладної фізичної підготовки, основ тренування з популярних для молоді видів спорту (В. Белінович, Л. Геркан, Х. Грантинь та ін.). 50 – 70-ті роки поповнення теорії і методики фізичного виховання значним дослідницьким матеріалом конкретного характеру та системними узагальненнями наукових даних. Наука про фізичне виховання на сучасному етапі.

Тема 4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку в працях педагогів минулого.

Актуальні проблеми фізичного виховання дітей в працях педагогів минулого (Я.А. Коменський, Й.Г. Песталоцці, Ж.Ж. Руссо, П.Ф. Лесгафт, Є.А. Аркін, К.Д. Ушинський, С.Ф. Русова, А.С. Макаренко, В.О. Сухомлинський). Основні джерела розвитку теорії фізичного виховання. Сучасні проблеми теорії фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.

Тема 5. Становлення системи фізичного виховання.

Характеристика розвитку фізичної культури на Україні в XVII-XX столітті. Принципи системи фізичного виховання. Характеристика основних організаційних ланок системи фізичного виховання. Характеристика системи тіловиховання в Запорозькій Січі. Основи української національної системи фізичного виховання. Зміст системи фізичного виховання, її ідеологічні, правові, науково-методичні, програмно-нормативні та організаційні основи.

Кредит 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.

Тема 6. Основні завдання фізичного виховання учнів в початковій школі

Валеологічна спрямованість завдань з фізичного виховання. Роль Нової української школи у вирішенні завдань з фізичного виховання.

Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання учнів.

Характеристика засобів фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку: сила природи (сонце, повітря і вода); гігієнічних факторів (розпорядок процесів життєдіяльності, харчування, особиста та громадська гігієна); фізичних вправ (масаж, рефлекторні вправи, пасивні, пасивно-активні та активні фізичні вправи). Характеристика фізичних вправ: поняття про зміст, структуру, і техніку фізичних вправ, просторова характеристика, просторово-часова та часова характеристика. Класифікація фізичних вправ. Вимоги до вибору фізичних вправ.

Тема 8. Фізичне виховання дітей шкільного віку

Закономірності фізичного розвитку дитячого організму: інтенсивність фізичного розвитку; висока пластичність та чутливість до подразників зовнішнього середовища; напруженість процесів обміну речовин; тісна взаємодія фізичного та психічного розвитку дітей. Характеристика особливостей розвитку та вдосконалення функцій органів і систем дитячого організму в процесі виконання фізичних вправ.

Тема 9. Закономірності формування рухових навичок у дітей.

Етапи навчання дітей руховим діям: початкове розучування рухової дії, поглиблене розучування, закріплення та вдосконалення рухових дій. Поняття про рухові вміння та навички, умови їх формування. Закономірності формування рухових навичок (інтерференція, фазовість, хвилеподібність, уроджений автоматизм). Взаємозв'язок формування рухових навичок та розвитку фізичних якостей: швидкості, спритності,

витривалості, сили, гнучкості, окоміру в дітей дошкільного віку. Особливості добірки фізичних вправ для розвитку фізичних якостей.

Тема 10. Принципи і формування особистості в процесі фізичного виховання.

Освітній процес навчання дітей основних рухів та розвиток рухових якостей на основі реалізації дидактичних принципів, де виражені об'єктивні закономірності, що визначають систему вимог щодо організації, змісту та методики навчання. Принципи навчання руховим діям: принцип виховуючого характеру навчання, принципи свідомості та активності, наочності, доступності та індивідуалізації, систематичності та послідовності, міцності. Принципи дидактики що мають тісний взаємозв'язок та складають єдину систему навчання, яка реалізується у процесі фізичного виховання у дошкільному навчальному закладі.

Кредит 3. Загальні основи навчання та розвитку дітей молодшого шкільного віку у процесі фізичного виховання.

Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам. Єдність навчання, виховання та розвитку дітей в процесі фізичного виховання. Методи і прийоми навчання фізичних вправ. Співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників рухових дій.

Тема 12. Елементи гімнастики в навчанні дітей фізичних вправ. Види гімнастики. Види гімнастики.

Гімнастика як засіб фізичного виховання. Види гімнастики: загальнорозвивальні види (гігієнічна, коригувальна, основна гімнастика), гімнастика зі спортивною спрямованістю (акробатика, художні гімнастика, спортивна гімнастика, спеціально-прикладні види (виробнича гімнастика, гімнастика з професійною спрямованістю та лікувальна гімнастика).

Тема 13. Загальна характеристика фізичних якостей особистості та методики їх удосконалення.

Фізичні якості – це розвинуті у процесі виховання і цілеспрямованої підготовки рухові задатки особистості, які визначають її можливості успішно виконувати певну рухову діяльність. Характеристика обсягу й інтенсивності навантаження. Різновиди відпочинку за характером його організації.

Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку молодших школярів. Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання дітей. Поняття про рухливу гру, її структуру. Класифікація рухливих ігор, основні види ігор. Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини молодшого шкільного віку. Видатні педагоги про роль рухливої гри у вихованні дитини.

Тема 15. Вправи спортивного характеру.

Комплексний вплив вправ спортивного характеру на всебічний розвиток дітей. Види спортивних вправ. Правила вибору вправ спортивного характеру. Поетапність ознайомлення старших дошкільників з вправами спортивного характеру (підготовчий період, допоміжний та основний). Особливості методики розучування вправ спортивного характеру. Правила поведінки дітей під час розучування вправ та попередження травматизму.

Тема 16. Урок з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання молодших школярів.

Обґрунтування типового плану побудови уроків з фізичної культури в початковій школі. Регулювання фізичних, емоційних та психічних навантажень. Методика та структура проведення уроків. Особливості організації та варіанти проведення уроків з фізичної культури на свіжому повітрі.

Тема 17. Планування роботи з фізичного виховання школярів.

Значення планування та обліку роботи в початковій школі. Основні вимоги до планування. Реалізація дидактичних принципів під час розподілу програмового матеріалу

в перспективному плані. Оперативне планування. Облік роботи з фізичного виховання (попередній, поточний, рубіжний).

Тема 18. Позакласна та позашкільна робота з фізичного виховання.

Види контролю за системою фізичного виховання в початковій школі. Методика діагностики рухової підготовленості та стану здоров'я дітей молодшого шкільного віку. Методика визначення рівня фізичного навантаження на дітей в процесі виконання рухових дій. Метод пульсометра.

3. Структура навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання						
Тема 1. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.	7	2	2			3
Тема 2. Фізичне виховання як суспільне явище	4					4
Тема 3. Основні методики дослідження теорії фізичного виховання.	4					4
Тема 4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку в працях педагогів минулого.	6					6
Тема 5. Становлення системи фізичного виховання.	9	2	4			3
Усього годин:	30	4	6			20
Кредит 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.						
Тема 6. Основні завдання фізичного виховання учнів в початковій школі.	6	2	2			2
Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання учнів	6		2			4
Тема 8. Фізичне виховання дітей шкільного віку	6	2	2			2
Тема 9. Закономірності формування рухових умінь та навичок у школярів.	6					6
Тема 10. Принципи і формування особистості в процесі фізичного виховання	6	2	2			2
Усього годин:	30	6	8			16
Кредит 3. Загальні основи навчання та розвитку дітей молодшого шкільного віку у процесі фізичного виховання.						
Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам.	5	2	2			-
Тема 12. Елементи гімнастика в навчанні дітей фізичних вправ. Види гімнастики.	3		2			-
Тема 13. Загальна характеристика фізичних якостей особистості та методики їх удосконалення	8	2	6			-
Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку молодших школярів	3		2			1
Тема 15. Вправи спортивного характеру	2					2
Тема 16. Урок з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання молодших школярів.	3	2	2			1
Тема 17. Планування роботи з фізичного виховання школярів	5	2	2			1

Тема 18. Позакласна та позашкільна робота з фізичного виховання	1					1
Усього годин:	30	8	16			6
Разом:	90	18	30	-	-	42

4. Теми лекційних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання	
1.	Тема 1. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.	2
2.	Тема 5. Становлення системи фізичного виховання.	2
	Кредит 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.	
3.	Тема 6. Основні завдання фізичного виховання учнів в початковій школі	2
4.	Тема 8. Фізичне виховання дітей шкільного віку.	2
	Кредит 3. Загальні основи навчання та розвитку дітей молодшого шкільного віку у процесі фізичного виховання.	
5.	Тема 10. Принципи і формування особистості в процесі фізичного виховання	2
6.	Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам.	2
7.	Тема 13. Загальна характеристика фізичних якостей особистості та методики їх удосконалення	2
8.	Тема 16. Урок з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання молодших школярів.	2
9.	Тема 17. Планування роботи з фізичного виховання школярів	2
	Разом:	18

5. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання	
1.	Тема 1. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.	2
3.	Тема 5. Становлення системи фізичного виховання.	4
	Кредит 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	
4.	Тема 6. Основні завдання фізичного виховання учнів в початковій школі.	2
5.	Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання учнів	2
6.	Тема 8. Фізичне виховання дітей шкільного віку	2
7.	Тема 10. Принципи і формування особистості в процесі фізичного виховання	2
	Кредит 3. Загальні основи навчання та розвитку дітей молодшого шкільного віку у процесі фізичного виховання.	

8.	Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам.	2
9.	Тема 12. Елементи гімнастика в навчанні дітей фізичних вправ. Види гімнастики.	2
10.	Тема 13. Загальна характеристика фізичних якостей особистості та методики їх удосконалення	6
11.	Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку молодших школярів	2
12.	Тема 15. Вправи спортивного характеру	2
13.	Тема 17. Планування роботи з фізичного виховання школярів	2
	Разом:	30

6. Самостійна робота Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання	
1.	Тема 1. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.	3
2	Тема 2. Фізичне виховання як суспільне явище	4
3	Тема 3. Основні методики дослідження теорії фізичного виховання	4
4	Тема 4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку в працях педагогів минулого	6
5	Тема 5. Становлення системи фізичного виховання.	3
	Кредит 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.	
6	Тема 6. Основні завдання фізичного виховання учнів в початковій школі.	2
7	Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання учнів	4
8	Тема 8. Фізичне виховання дітей шкільного віку	2
9	Тема 9. Закономірності формування рухових умінь та навичок у школярів	6
10	Тема 10. Принципи і формування особистості в процесі фізичного виховання	2
	Кредит 3. Загальні основи навчання та розвитку дітей молодшого шкільного віку у процесі фізичного виховання.	
11	Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам.	
12	Тема 12. Елементи гімнастика в навчанні дітей фізичних вправ. Види гімнастики.	
13	Тема 13. Загальна характеристика фізичних якостей особистості та методики їх удосконалення.	
14	Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку молодших школярів	1
15	Тема 15. Вправи спортивного характеру	2
16	Тема 16. Урок з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання молодших школярів.	1
17	Тема 17. Планування роботи з фізичного виховання школярів	1
18	Тема 18. Позакласна та позашкільна робота з фізичного виховання	1
	Разом:	42

7. Методи навчання

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- *Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

1) Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік;

2) Методи письмового контролю: письмове тестування, повідомлення, есе;

3) Методи комп'ютерного контролю: тестові програми;

4) Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	80-89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	65-79 (добре)		
D	55-64 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	50-54 (достатньо)		
FX	35-49 (незадовільно)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1-34 (неприйнятно)		

Форми поточного та підсумкового контролю.

Форми контролю: усне та письмове опитування, тести, захист творчих робіт, презентацій; есе, екзамен (шляхом тестування).

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти,

складання конспекту рекомендованої літератури, написання повідомлень.

Завданням підсумкового контролю (КР, екзамен) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури. за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Студенту виставляється дуже добре ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки, за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Студенту виставляється добре за успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.

Студенту виставляється достатньо за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

Мінімальний задовільно виставляється студенту, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 100 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота																	КР	Накопичувальні бали/сума	
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	50	300/100*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	10	10	15	10	10		

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, повідомлення), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

1. Навчально-методичний комплекс.
2. Електронна презентація лекцій.
3. Матеріали лекцій на електронних носіях.
4. Відео-матеріали.
5. Тести, методики, опитувальники, діагностувальні матеріали.

12. Рекомендована література Базова

1. Основи здоров'я: Підручник для 1- го кл. загальноосв. навч. закл. / І.Д. Бех, Т.В. Воронцова. К.: Видавництво «Алатон», 2012. 136 с.
2. Основи здоров'я: Підручник для 2- го кл. загальноосв. навч. закл. / І.Д. Бех, Т.В. Воронцова. К.: Видавництво «Алатон», 2012. 136 с.
3. Основи здоров'я: Підручник для 3- го кл. загальноосв. навч. закл. / І.Д. Бех, Т.В. Воронцова. К.: Видавництво «Алатон», 2014. 160 с.
4. Основи здоров'я: Підручник для 4- го кл. загальноосв. навч. закл. / І.Д. Бех, Т.В. Воронцова. К.: Видавництво «Алатон», 2015. 144 с.
5. Основи здоров'я : підруч. для загальноосв. навч. закл. : 1- й кл. / О. Гнатюк. К. : Генеза, 2012. 112 с.
6. Основи здоров'я : підруч. для загальноосв. навч. закл. : 2- й кл. / О. Гнатюк. К. : Генеза, 2012. 112 с.
7. Основи здоров'я : підруч. для 3-го кл. загальноосв. навч. закл. / О. Гнатюк. К. : Генеза, 2014. 114 с.
8. Основи здоров'я : підруч. для 4-го кл. загальноосв. навч. закл. / О. Гнатюк. Київ : Генеза, 2015. 160 с.
9. Ареф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі: навчальний посібник. Кам'янець- Подільський: Абетка-Нова, 2002. 384с.
10. Шиян Б.М. Методика фізичного виховання школярів. Львів: Світ, 1993.184с.
11. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання. Частина 1. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2001. 272 с.
12. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1-2 класи. К.: ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР+», 2018. 240 с.
13. Сергієнко Л. П. Практикум з теорії і методики фізичного виховання: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичного виховання і спорту. Харків: «ОВС», 2007. 271с.
14. Традиції фізичної культури в Україні / Збірник матеріалів. К.: 1997. 128 с.

Допоміжна

1. Володарська М.О. Усі уроки з курсу «Основи здоров'я». 1-4 класи. Х : Вид. група «О снова», 490 с. (Серія «Усі уроки в початковій школі»).
2. Гнатюк О.В. Зошит з основ здоров'я : навч. посіб. для 1 кл. загальноосв. навч. закл. 2- ге вид. К. : Генеза, 2012. 48 с.
3. Гнатюк О.В. Зошит з основ здоров'я : навч. посіб. для 2 кл. загальноосв. навч. закл. 2- ге вид. К. : Генеза, 2012. 48 с.
4. Гнатюк О.В. Зошит з основ здоров'я : [навч. посіб. для загальноосв. навч. закл.] : 3-й кл. / О.В. Гнатюк. К. : Генеза, 2014. 56 с.
5. Гнатюк О.В. Зошит з основ здоров'я : [навч. посіб. для загальноосв. навч. закл.] : 4-й кл. К. : Генеза, 2015. 64 с.
6. Володарська М.О. Основи здоров'я. 1 клас. Х : Вид. група «Основа», 2010. 112 с. : (Серія «Початкова школа. Мій конспект»)
7. Володарська М.О. Основи здоров'я. 2 клас. Х. : Вид. група «Основа», 2010. 104 с. : (Серія «Початкова школа. Мій конспект»).
8. Володарська М.О. Основи здоров'я. 3 клас. Х. : Вид. група «Основа», 2010. 104 с. : (Серія «Початкова школа. Мій конспект»).
9. Володарська М.О. Основи здоров'я. 4 клас. Х. : Вид. група «Основа», 2010. 118 с. : (Серія «Початкова школа. Мій конспект»)
10. Уроки фізкультури в 1-3 класах / метод. рекомендації. Херсон, 1998. 48с.

14. Інформаційні ресурси

1111ц://топ,фОУ.иа/ - сайт Міністерств освіти і науки України;

<http://osvita.ua> - освіта в Україні та за кордоном (новини освіти, конкурси, олімпіади, корисні посилання, початкова освіта, середня освіта, вища освіта).

[http://top.fou.ua/ac1iyily/e\(inca1iop/2a1a1па-8ege\(ipya/\(iegi-81ап\(i.1ilт1](http://top.fou.ua/ac1iyily/e(inca1iop/2a1a1па-8ege(ipya/(iegi-81ап(i.1ilт1) Державний стандарт початкової освіти.

[http://top.fou.ua/ac1iyily/e\(inca1iop/2a1a1па-8ege\(ipya/дос1ialкоуа-81іко1a.1ilт1](http://top.fou.ua/ac1iyily/e(inca1iop/2a1a1па-8ege(ipya/дос1ialкоуа-81іко1a.1ilт1) - навчальні програми для початкової школи;